

גליון מס' 4
ינואר-פברואר
מחולק חינם

ליודיכויף
השם שעושה את הקול
מוסיקה והנחיית ארועים
בהנהלת אמיר גולן
טל. 053-50341

עלון הרוקדים והמדריכים

מידע

- * ריקודי עם
- * ריקודי עמים
- * ריקודי שנות ה-60
- * להקות מחול
- * ריקודי עם

*

דרוש את העלון
ממדריך הריקודים שלך!

בשיתוף
המדור לריקודי עם בהסתדרות

בהוצאת

שפע הצעות עבודה

באר-שבע, רח' קק"ל 113, טלפון: 057-72828
חיפה, רח' הרצליה 23, טלפון: 04-510575

אתגר
נח אדם

ריקודי-עם והחגים

מאת: ד"ר דן רונן *

בפתח שנת הארבעים למדינת ישראל מן הראוי שאנו, מדריכי ריקודי-עם, נעצור קמעה, ונהרהר, בקשר ההדוק הקיים, בין ריקודי-עם והחגים ובמשמעויותיו.

החגים הם ארועים חשובים בחיי עם ואדם. חגים מוגדרים כפעולה סמלית, ובדרך כלל גם טכטית, שבעזרתה מבטאים בני אדם דברים שאינם באים לידי בטוי חול רגילים. ימי חג שונים מימי חול רגילים ועם זאת הם שלובים בהם ומשפיעים עליהם.

חגים, בכל העמים, תורמים לליכוד חברתי וגם להפגת מתחים ולהתפרקות. הם בטוי של שאיפות, ערכים וחלומות, וגם של תסכולים של קבוצות חברתיות, ואפילו נותנים פצוי על מעמד חברתי לאומי נחות. קיימים סוגים שונים ורבים של חגים: חגי טבע, חגים דתיים, חגים הסטוריים, וחגים של קבוצות חברתיות אידיאולוגיות.

רבים מריקודי העם הישראליים קשורים לחגים ונוצרו עבור טקסי חגים, בעיקר בתחילת דרכה של תנועת ריקודי העם. הם נוצרו במסגרת המאמצים להחיות וליצור תרבות עברית לאומית. במסגרת זו נעשו נסיונות ליצור מסגרות של חגים הקשורים לארץ ישראל, לטבע, לחקלאות, לעונות השנה, לאדמה, לאיכר, לרועה, ולתנ"ך: חגי עם י"ש על אדמתו. ריקודים אלה, ושירים אלה, הם מהיפים ביותר שלנו, ויש להם משמעות ותכנים והרוקדים מזדהים אתם עד היום.

המסגרת של החגים היא אחת המסגרות של הפעילות האנושית, המאפשרת שילוב מעניין בין המשכיות ובין שנוי. החגים מתגבשים ומתעצבים במשך דורות, והם גם שומרים על צורתם ועל טקסיהם המסורתיים במשך זמן רב, אך המשכיות זו איננה מונעת שינויים של חכמים ומשמעויות של החג בהתאם לתנאים המשתנים בלי לשנות בדרך כלל צורות ומועדים.

הנסיגנות המכוונות של האבות המייסדים לעצב דפוסי חגים מחדש ולהתאימם לאידיאולוגיה הציונית העברית החילונית של עם השב לאדמתו: הנסיגנות שלהם לעצב מחדש בישראל את דפוסי החגים היהודים שהתגבשו בגולה, תוך כדי מרידה בגלות ועל ידי חיפוש והדגשת המרכיבים הישראליים: אלה פינו את מקומם עם קום המדינה, להעשיר את החגים המסורתיים הדתיים בתפיסות נוספות: משפחתיות, הסטוריות ולאומיות שאינן דוחות את התפיסה המסורתית, אלא משלימות אותה.

גם היום נוצרים ריקודים לחגים: עדיין קיים אותו חיפוש והדגשה של סמלים ותכנים הסטוריים וישראליים. ככל שקיים קשר בין סמלי החגים ובין הרעיונות שהם מייצגים: ככל שחוק הקשר בין הריקודים ובין סמלי החגים, תועמק משמעות החגים וגם משמעותם של הריקודים. השנה אנו חוגגים את יום ההולדת ה-40 של מדינת ישראל. התייחסותם בני אדם לימי הולדת היא מגוונת ומורכבת. יש המנסים להתכחש להתעלם מקיומם: יש שימים אלה גורמים להם תחושות תסכול ואכזבה על ציפיות שלא הוגשמו: יש שימי ההולדת מעוררים אותם לחשבון נפש להתמודדות עם אתגרים: יש שימי הולדת בשבילם הם ימי שמחה על הישגים שהושגו ובטוי של הרצון להשיג יותר: יש המנסים לחיות מחדש חיות של ימי הולדת קודמים, ויש שתגובותיהם הם שילוב של כל אלה.

חג העצמאות הוא חג חדש יחסית - השינויים המהירים של ימינו, הרגלי הצפייה הפסיביים, הדרישה לבידור ולגרויים מידים: התפרקות מסגרות חברתיות ומשפחתיות: האנונימיות של העיר הגדולה והתערערות מערכת היחסים בין הורים וילדים - מקשים על עיצוב דפוסי חגים: עם זאת, אחד המאפיינים החשובים ביותר של חג העצמאות הם ריקודי-העם. זהו אולי החג של ריקודי העם. זאת, משום שביום העצמאות הראשון היתה שמחה כנה וטבעית. ריקודי ההורה ברחובות היו בטוי ספונטני של אנשים שחשו את החג וחוו את תחושת הראשונות של הרגע ההסטורי, וההורה הפכה לאחד מסמלי החג החשובים. אגב, לא במקרה היא היתה גם הבטוי הלאומי של תחושת העצמאות לפני 40 שנה.

התופעה הקיימת עד היום של יציאה לרחובות, של מצעדי מחולות וריקודי עם בככרות בלילות העצמאות, מגלה כי ריקודי העם הפכו לדפוס של החג, וכי קיים רצון לחזור על השמחה הראשונית, להיות בידוד ולשאוב עידוד מתחושה זו. עם זאת, ניכרים גם בתופעה זו תהליכי ניכור ואלימות, שפשו בחברה שלנו.

שקף

פיתוח, שיכפול והכנת
שיקופיות -

מספרים, ציורים, גרפיקה

יהודה הלוי 143 ת"א טל: 231114

לקראת יום העצמאות וביום העצמאות עצמו עלינו לחזק את תחושת ההזדהות עם המדינה ותחושת ה"ביחד", וריקודי העם יכולים לתרום תרומה חשובה ביותר.

עלינו להתכונן כבר מעתה: להכין קהלים, להביא לכך שרבים ככל האפשר ידעו לפחות 20-30 ריקודי עם ויוכלו להשתתף בריקודים ההמוניים: לתכנן ארועים של שילוב דורות במחול: להרבות בריקודים המשתפים את הרבים כמו הורה, רונדו והריקודים של הימים ההם, ימי הקמת המדינה, ובכך לתרום תרומה חשובה לעצוב דפוסי החג, למתן משמעות לחג, להפגת ערכי היסוד שהביאו להקמת המדינה, לחיזוק התחושה של שמחה על ההישג ההסטורי של דורנו, והוא הקמתה וקיומה של מדינת ישראל, על אף הפערים בין החלומות ובין המציאות. הריקודים תרמו תרומה חשובה לגיבושם של דפוסי החגים בישראל, והחגים השפיעו עליהם. חשוב שנמשיך כולנו בחיפוש ובעצוב דפוסי חג משמעותיים. הריקודים הטקסיים והמבטאים את הסמלים שלנו, יכולים לתרום תרומה חשובה לחגים, שיהיו לא רק ימי בלוי בידורי יריקני וחסר משמעות אלא ימים של התעלות ושל משמעות.

* הכותב הינו מנהל האגף לתרבות
ואמנות במשרד החינוך והתרבות

גלגל
אלקטרוניקה בע"מ
Gal

ציוד הגברות קול
הנפוץ ביותר למדקידים

- * מגברים
- * מיקסרים
- * רמקולים
- * מיקרופונים
- * כל פירטי הציוד הנלווה
- * מזודות וארגזי נשיאה

תובל 26 רמת גן טל. 03-7516155
03-7520179

תיעוד המחול בישראל

צבי פרידהבר *

זו השנה השלישית שבמסגרת פעולתם המשותפת של משרד החינוך והתרבות והספריה למחול בישראל, נערך פרויקט "תיעוד המחול בישראל". מטרתו של הפרויקט כשמו, לתעד את המחול בישראל על צורתיו השונות: האמנותי, האתני והעממי מראשיתו בשנות העשרים ואילך. לצורך זה מונה כותב טורים אלה כתחקירן של הפרוייקט. בשלב ראשון שם לו הפרוייקט למטרה, לתעד את הדור הראשון של אמני המחול שפעלו בארץ ואף לנסות ולגלות חומר תיעודי על רקדנים, שפעלו בארץ ואינם עוד עמנו.

אתיחס לפעולות התיעוד שנעשו ונעשות כעת:

רבה שמורמן העבירה במסגרת זו לספריה למחול חומר תיעודי רב על פועלה. ראינו את לאה ברנשטיין, רחה נדב, שרה לוי הנאי, וכן עומדים אנו בקשר עם איילה גורן לקבלת חומר תיעודי של אמה נורית הדמן ז"ל. נוצרו קשרים ראשונים עם ירדנה כהן, משפחתה של צישקה (גן שמואל), קיבוץ בית אלפא בנסיון לאתר חומר תיעודי של ועל זאב הבצלת ז"ל. כן נוצר קשר ראשוני עם תרצה הירש על פועלה האישי ועל המדור לריקודיזעם בהסתדרות.

דרך הפעולה שלנו הינה, בד"כ, בקשה מהמראיין למלא שאלון ביוגרפי וראיון אישי להשלמת מידע ואיסוף החומר מן המראיין ובני ביתו. חומר זה אנו רושמים ומסדרים בתיקים אישיים בארכיון הספריה למחול בישראל.

חשיבותו של המפעל לאפשר לתלמידים, סטודנטים וחוקרים שימוש בחומר הנאסף לעבודותיהם ומחקריהם בעתיד.

לאור האמור לעיל, מונה אני אתכם דקדנים, מדריכים ומורים העלון, בבקשה לעזרת. כל מי שמידע חומר ביוגרפי או ביבליוגרפי, רשימות, תמונות, תקליטים (גם של 78 סיבובים בדיקה), סרטים, מודעות, תוכניות, רישומי ריקודים וכל חומר אחר - המונח בשלב

ראשון לתקופת הראשית של המפעל: כנסי דלית, קורסי המדריכים הראשונים עד שנות השישים, להקות היוצג כמו הלהקות הראשונות לפסטיבל הנוער הדמוקרטי, כנסי המחולות האזוריים בשנים 1954-1956, להקת המחול המרכזית של המדור לריקודיזעם, להקת "הורה" בגלגוליה הראשונים וכיוצא באלה להקות וארועים (סליחה אם לא הזכרתי כאן את כולם): אנו שלחו חומר זה לפי הכתובת למטה או אל:

הספריה המחול בישראל
רחוב ביאליק 26
תל אביב 65241

חומר שברצונכם לשמור יצולם על ידנו ויוחזר לשולח בהקדם. בתקופה זו נבין כולנו את חשיבותו של מפעל זה ושנזכה לשיתוף פעולה מכל העוסקים.

צבי פרידהבר
רח' הראשונים 78
קרית חיים 26302

* ד"ר צבי פרידהבר עוסק בחקר התפתחות המחול בעם ישראל, ספרו "המחול בעם ישראל" הינו אחת התעודות המקיפות בנושא זה ואילך החשובה והמקפת שבהם. לאחרונה אישרה עבודת הדוקטור באוניברסיטה העברית בירושלים, עבודה זו הינה הראשונה מסוגה בחקר המחול ביהדות בכלל. צבי השתתף בתודש יולי, בקונגרס בין-לאומי בעיר פיזרו שבאיטליה, בהשתתפות מדענים מ-12 ארצות, שדנו באספקטים השונים של ריקודי הרנסאנס: במרכז הדיונים עמדה דמותו של הרקדן היהודי ג'וליו למו אבריאו (בנימין העברי). צבי מרצה דרך קבע באוניברסיטת חיפה במסגרת החטיבה לפולקלור, ועוסק למעלה משנתיים בפרוייקט "תיעוד המחול בישראל" מטעם הספריה למחול ומשרד החינוך והתרבות.

■ הדרנת ריקודי עם ועמים

■ כוריאוגרפיה ללהקות מחול

■ מוסיקת רקע לכל ארוע ■ שירה בציבור

■ הגברה ותאורה מקצועית למרתונים

■ יצוג אומנים, זמרים, קוסמים, ליצנים וכו'

זאת המומחיות

של נ.צ. הפקות

מומחיות שכדאי לנסות ולנצל

נתניה החלוצים 2 חדר 47 טל:

053/348523
610070

נ.צ. הפקות ואירועים

במדורי המחול בהסתדרות

על השיטפון בריקודי-עם

ברכה דודאי

בתנועת מחולות העם פעילים היום מאות חוגים ולהקות מחול. הסקרים האחרונים מראים כי 220,000 איש מרחבי המדינה רוקדים בשעותיהם הפנויות. במשך השנים נעשינו תנועה עממית רחבה שהחלה אך מרוקדים בודדים.

הגידול במספר הרוקדים נובע מההנאה שבתנועה, מהצורך להרגיש שייכות ומהשירים והקצב הישראליים המוכרים. ריקוד העם הישראלי מקרב ונותן ביטוי לבני העדות השונות. הגידול במספר הרוקדים נובע גם מיעול הגופים הארגוניים השונים והקידום הטכנולוגי שהביא לשיפור במערכות ההשמעה וההגברה.

למרות פריחה זו אנו עדים לתופעה של חוסר שביעות רצון, הרגשה שאנו כורתים את הענף אותו טיפחנו כל-כך:

ריקודים חדשים מחוברים לבקרים, אין בקרה עצמית, אין סינון של הריקודים הנלמדים ע"י ציבור המרקידים. כל דבר, כמעט, מתקבל: גיבוב של צעדים ללא קשר ביניהם ולפעמים ללא קשר אל המוסיקה, מנגינות לועזיות, שירים בקצב הדיסקו, חיקויים לריקודים סלונים, מהירות מוגברת של ההקלטות ועוד ועוד. ההשתלמויות הפרטיות מעודדות יצירה של ריקודים חדשים והכמות לא תמיד מעידה על איכות, מטרתם של מנחי ההרקדות לבדר למשוך קהל ולעשות כסף. רק חלקם הקטן הם גם מדריכים ומחנכים. הגענו למצב בו אנחנו משליכים את הישן הטוב בפני חדש שעדיין איננו יודעים מה טובו, אנו מאבדים את תחושת היחד - אין נותנים ידים במעגל, לא מסתכנים אל בת/בן הווג, ריקוד מאזור אחד לא תמיד יכול להשתלב בהרקדה באזור אחר ועל מנת להשתלט על כמות החומר צריך להתרוצץ ברחבי הארץ. להשתתף בהשתלמויות השונות ו/או לרקוד בכל ימות השבוע. בקיצור, הכמות (של הרוקדים והריקודים) אינה מעידה בהכרח על האיכות.

כעת הזמן לעשות "חושבים". אם לא נפתח טעם טוב וביקורת עצמית וננסה להבין את המשמעויות של ריקוד העם הישראלי, אם לא נקבע רשימת ריקודים שתהווה את הבסיס לרוקדים ברחבי הארץ: אנו עלולים לאבד את הייחוד של ריקודינו והם יהפכו לריקודים שאינם עממיים ואף לא כל כך ישראליים.

במדור לריקודי עדות ואמנויות אתניות

* ערב פולקלור של העדה החבנית התקיים ב-14/12/87 בירושלים, בבית הקונפורציה הציונית. את הערב, אחד בסידרה של ערבי עדות המתקיימת אחת לחודש באכסניה זו, הגיש יוסף בן ישראל. הנחה את קטעי המופע של הלהקה ממושב ברקת - עובדיה טוביה שבנוסף לדברי ההסבר שלו ראיין את סעדיה מעטוף שהוסיף מזכרונותיו וידיעותיו על אורחות העדה.

הערב כולו פרש תמונה מגוונת וקרב את הקהל אל חיי עדה קדומה ונדירה זו שכונתה "נסכים מארץ קדם" על שום הוד קדומים הנסוך עליהם.

בפתח הכניסה לאולם המופעים הוגש לקהל כיבוד ממטעמי העדה - שהוכנו ביד רחבה על ידי נשות מושב ברקת ותרמו לחוויה המשותפת.

* יום עיון מוקדש לתרבות העדות ומנהגי המחול בישראל, התקיים ביום ד', 23/12/87 בת"א ונטלו בו חלק כ-100 משתתפים.

הצורך ביום העיון התברר לנו בעקבות פניות של מורים במגמות מחול בבתי הספר, אשר בקשו הדרכה ויעוץ בנושא זה.

העיון נערך בשיתוף עם שלום חרמון, מרכז המגמה למחול בפיפוח על החינוך הגופני, אשר פתח בהציגו את תוכנית הלימודים בנושא "תרבות העדות בישראל ומנהגי המחול".

מיכאל ספיר, כוראוגרף יוצא גרוזיה, הציג את רקדני להקתו מירושלים בלוויית דברי הסבר על הרקע והאופי של הריקוד העממי הגרוזי. הרקדנים הצעירים הפליאו להדגים ריקוד עממי זה. מיכאל ספיר, שהיה רקדן מצטיין בארץ מוצאו הדגים את יסודות הטכניקה של מחול זה.

"בנות תימן" - לאה אברהם והאחיות דליה אביזמר וברוריה יצחק הלוי - הופיעו בקטעי שירה וריקוד של נשות תימן, אמנות שספגו מבית ההורים והגישה בהבעה אמנותית אישית מרתקת.

משה בר יודא, מנהל מחלקת האמנות במרכז לתרבות וחינוך של ההסתדרות, שוחח על הרלוונטיות שבמורשת העדות לחיים התרבותיים העכשוויים בישראל - שאלת המפתח היא המניע לכל פעולות המפעל לריקודי עדות ואמנויות אתניות.

ד"ר אבי אמולג שוחח על המוסיקה המזרחית, על היסוד האילתורי ועל הקשר החי עם הקהל, שהם מאפייניה החשובים של מוסיקה זו. המרצה ניתח את היסוד הקצבי שבמוסיקה המזרחית וליווה את דבריו בהדגמות ינה בחליל.

את העדה הכורדית ייצגה להקת "שבע אחיות" ממעוז ציון בלוויית דברי הסבר של אריה מועלם מנהל הלהקה. צדיק זכריה, נגן הזורנה, הדגים והסביר את הטכניקה המיוחדת של נגינה בכלי נשיפה עממי זה. טכס "חינה" של החתן החבני העלתה להקת "ברקת". היתה זו הדגמה מוחשית למחול טכסי הקשור בהווי חיים ומשולב בשירה ומשחק. את המפגש סיימה הופעת הלהקה האתיופית "מונה ביי" מנצרת עליה, שלוותה בדברי הסבר מפי חבר הלהקה דניאל משאשא. הלהקה כבשה את לב המשתתפים ביום העיון וסחפה אותם בהתלהבות אל הבמה, שעליה רקדו יחדיו אתיופים וישראלים ותיקים.

יום העיון העלה תרומה רבת ערך לחשיפה הדדית של מורשת העדות השונות לתרבות הישראלית בכללותה, בהתאם למטרות המפעל לריקודי עדות ואמנויות אתניות. הנחתה את יום העיון - רנה שרת.

* ערב להקות גרוזיניות יתקיים במתנ"ס קרית שרת בחולון ב-21/01/88 בשעה 19.30 קהל מוזמן.

* בסוף ינואר יתקיים כנס להקות כורדיות ב"אוהל".

המעוניינים בפעילות המפעל יתקשרו אל רנה שרת 03-431526, המרכז לתרבות חדר 106.

אמנון הרש

מרקיד ריקודי עם ועמים

מוסיקת - רקע לחתונות וארועים מיוחדים

הנחיה משחקי חנוה וביגו

חיטב ויקודי שנות השישים

דיסקו יוונית ומזרחית

04 - 708321

04 - 708447

04 - 721039

ריקוד בעין בוחנת

מילות השיר:

הורה ממטרה מילים: יחיאל מוהר

המרחב כולו נצוד
צינורות פרסו הרשת
והנה סימן ואות
בטיפין נראית הקשת
ברית הפרח והניר
ברית השקט והזמר
ממטרה שירך הוא שיר
רנניהו עד אין גמר
סובי, סובי ממטרה הי
פזמון:

הריקוד: שמואל כהן (ויקי)
הלחן: משה וילנסקי

רון קילוח בצינור
צינורות - עורקי הנגב
זה דרכו של המזמור -
מין הברז אל הרגב
יעלו מימי-תהום
ממטרה אומרת: לחם!
נגב, נגב מה מיום?
נגב ממטרות עליך
סובי, סובי, ממטרה הי
פזמון:

סובי סובי ממטרה
תפור פניני אורה
סובי והתיזי מים
עץ יריע בשדרה
אדמה תתן פריה
באין גשם משמים
גשם משמים

רישום צעדי הריקוד:

ה ה ר ה מ ס ר ה

צורת הקבוצה:
כיוון התנועה:
בניין הריקוד:
ה מ ס ק ל:

מעגל, אחיזה רגילה
נגד כיוון השעון
בית אחד, 3 חלקים
4/4

חלק א
6-1
8-7
10-9
12-11
16-13
18-17
24-19
48-25
כמו 1-24.
פנים לכיוון התנועה;
שלושה דילוגים לפנים החל בימין.
שמאל לפנים, ימין לפנים ופנייה למרכז.
שיכול בשמאל מאחורי ימין, ימין ימינה.
דילוג בשמאל בשיכול לפני ימין.
שתי צעדות הדירה ימינה (ימין ימינה, שמאל סוגרת בקפיצה).
דילוג בימין במקום.
כמו 13-18 החל בשמאל שמאלה.
כמו 1-24.
פנים למרכז:
סיבוב ימינה בשני צעדים החל בימין, דילוג בימין.
צעדת כפיפה החל בשמאל לפנים (שמאל לפנים, ימין במקום).
דילוג בשמאל במקום.
כמו 1-8.
פונים לכיוון התנועה; שני דילוגים לפנים החל בימין.
ניתור בשתי הרגלים, ניתור בימין - במקום.
שני צעדים לאחור החל בשמאל.
שני דילוגים לפנים החל בשמאל.
ניתור בשתי הרגלים, ניתור בימין - במקום.
צעד קטן בשמאל לאחור וניתור קל בשמאל.

חלק ג
2-1
6-3
8-7
16-9
32-17
פנים למרכז:
ימין ימינה ברקיעה, שהייה.
צעדה תימנית בשמאל.
ימין ימינה, שמאל סוגרת.
כמו 1-8.
כמו 17-32 בחלק ב'.

רשם את הצעדים גיל עופר.

הפעם מוקדש מדורנו לריקודו של ויקי (שמואל) כהן מקיבוץ דליה. ויקי ידוע בריקודי הדבקה שלו (דרוו, דליה, קציר חמור ועוד) נראה שריקודו הפופולרי ביותר הינו "הורה ממטרה". ביקשנו מויקי לספר על הריקוד והוא כותב:

בשנת 1953 הייתי חבר קיבוץ הראל ועבדתי בגן הירק של הקיבוץ את צעדות הריקוד חוברתי בשעות עבודה כשדה והעברת קווי השקיה של ממטרות (לפני עיזן ההשקיה הממוחשבת) הריקוד חובר על מנגינה פופולרית מאד של וילנסקי והביצוע הראשון של השיר הינו של שושנה דמארי. באותה השנה נלמד הריקוד בהשתלמות של מדריכי ריקודים עם בבית הספר לפעילי ההסתדרות, אך בתקופה ההיא הריקוד היה קשה מדי עבור הרוקדים ואמרו עליו שהוא "מסובך מדי". כעבור שנתיים הפסקתי ללמדו ולמעשה כמעט הפסיקו לרקוד אותו בארץ. באותו זמן יצאה אילה גורן לארצות הברית להדרכת ריקודים והיא לקחה את הריקוד לשם. "הורה ממטרה" התקבל מיד בחוגים רבים בארצות הברית והפך לאחד הריקודים הנרקדים ביותר בכל רחבי אמריקה עד היום הזה. בשנת 1973, לאחר מלחמת יום כיפור, "חזר" ריקוד לארץ והתקבל בהתלהבות על ידי הדור הצעיר של הרוקדים בכל החוגים, שחשבו אותו לריקוד חדש. היום אין כמעט ערב ריקודים בשום מקום בארץ ובחו"ל ללא הורה ממטרה.

ויקי כהן

לריקוד זה הקלטות בביצועים שונים והם:

- קלטת מס. 2 בקטלוג של "מרכז ההקלטות לריקודי עם". בביצועו של דודו זכאי (חבר קיבוץ דליה גם הוא) מהתקליט "בשדה תלתן, משירי א"י" בהוצאת ישראלדיסק מס. 31111.
- קלטת מס. 6 בקטלוג בביצוע להקת "אורנים-צבר" בתקליט מארה"ב.
- בתקליטי שלמה ממון "מנגינות 3" ו"מנגינות 6" (קלטות מס. 38 ו-73 בקטלוג).

מביא פתק זה ויכול לרכוש את קלטת מס. 2 - ריקודי אולפן למדריכים שנה א' בליווי חוברת הדרכת הצעדים בהנחה של 50% (8.5 ש"ח במקום 16.5) ב"מרכז ההקלטות" בלבד עד הופעת העלון הבא.

תוכן הקלטת:

2 אולפן לריקודי עם - מעגל 2

+ קוראים לנו ללכת	+ אתן במדבר
+ הורה ממטרה	+ כי הבשילו אשכולות
+ לידך נפש	+ ויניקהו
+ שמחת העמל	+ מה נאוו
+ ויבן עוזיהו	+ חג הגז
+ באר בשדה	+ מחול השבת
+ בת תימן	+ אהבת הדסה (ר.ש.)
+ דרוך יקרא	+ מחול הדבש
+ השועל	+ תפילת השחר
+ זמר לך	+ הורה עשור
+ כו יאבדו	+ שיכולי פז
+ דבקה גלכוע	+ על שדנו
	+ הורה אגדתי

שקף
הכנת רפרודוקציות
מספרים, תמונות ישנות
ושקופיות (שהנגטיב לא בנמצא)

יהודה הלוי 143 ת"א טל: 231114

למכירה - יד שניה
חוברות הדרכה. תקליטים וקלטות

ראשטוב - אלי דגן

רקודי עם. ארגון ארועים ומסיבות

טלפון 81230-052

מלכי יהודה 9 הרצליה

מכתבים ל"מידעם"

שלום לך ירון!

מרחביה 3/12/87

לא הספקתי להרגע מהתקפת הזעם של יואב אשריאל על עיתונך בישיבה של הוועדה הארצית לרקיודי-עם, מבלי שהבנתי במה מדובר, והנה נזכרת שאני קיים ושלחת לי את עלון מספר 3. קראתי אותו בעיון מא' ועד ת' כדי להחכים קמעה ולהבין על מה הזעם וכן מתוך סקרנות גרידא. מתוך בחירה חופשית גזרתי על עצמי פרישה מפעילות בשטח זה ולכן הייתי מנותק מהמתרחש בשטח בשנים האחרונות. בעבר הכרתי אישית כ-95% מהמרקידיים בארץ, והנה נוכחתי, ע"פ רשימת החוגים, שגל אדיר של מדריכי דור ההמשך ממשיך במסורת, כל הכבוד. אם בעבר נאלצנו להסתפק "רק בשני יענקל'ה לוי, הרי היום "מלוא כל הארץ כבודם" כן ירבו. הבה נאחל להם הצלחה בעבודה ויצירה פוריה ושלא יבישו את קודמיהם וינחילו לנו, כל אחד מהם, כ-70 רקודים בשנה כדי להוסיף ולהעשיר את אוצר הרקודים הדל שלנו.

הופתעתי לקרוא שהמדריכה הותיקה תמר אליגור עשתה הסבה מקצועית מריקודי-עם לעסקי אספלט וזיפות (מידעם מס. 3 עמ' 21). מאחר וגם אני עשיתי הסבה מקצועית הריני להציע לקנוראים צנורות ממפעל "פלסים" קבוץ מרחביה לצורך השקיית משטחי הרקדה (להרבעת האבק), או גינות ע"י הבית. למושבניק הידוע משה תלם יו - צנרת מכל הסוגים וכל הקטרים לרישות שטחים חקלאיים. גם בעיניי ביוב וצנרת ביתית יש לי מה להציע (טל: 06-598509 "פלסים" קיבוץ מרחביה).

לסיכום וברצינות, אין לי מאומה נגד העלון, נהפוך הוא. אני חושב שהמדור לריקודי-עם היה מחוייב להוציא לאור עלון מסוג זה לפני שנים רבות, מדוע לא נעשה הדבר עד כה? למדור פתרונות. קיים בהחלט צורך בעלון מסוג זה וברוכה תהיה יוזמתך ירון, בתנאי כמובן שתדע לנווטו לאפיקים חיוביים לתועלת המדריכים והרוקדים "ולתפארת מדינת ישראל".

בברכה

גיורא קדמון

לעורך "מידעם" שלום,

שמחתי לקבל בימים אלה את שלושת חוברות "מידעם" והנני מברך אותך על פועלך ויוזמתך הברוכים. לא אתיחס כרגע לתוכנן של הכתבות שעדיין מצריכות עיון. אומר רק זאת, שעלון אינפורמטיבי שיש בו מקום גם לחילופי דעות ודברי עיון בנושא מפעל המחולות שלנו, הוא ללא ספק צורך השעה. חבל רק שהגופים הממוסדים כמו המדור לריקודי-עם בהסתדרות והארגון הארצי של המדריכים לריקודי-עם (האחרונים לפחות התחילו אך חדלו מזמן), לא מצאו דרך להוציא בקביעות עלון שכזה. לכן ברוכה שבעתים יוזמתך. ברצון אשתף פעולה ברשימות קצרות בנושאים שאני עוסק במחקרם. תחזקנה ידיך.

שלך בידדות ובהוקרה

ד"ר צבי פרידהכר

11/12/78

למערכת "מידעם" שלום.

אני רוקד מזה כשנה וחצי במספר חוגים באזור המרכז. מאז התחלתי לרקוד אני "מכור" לריקודים ומקדיש לכך זמן רב מזמן הבילוי שלי. אני נעזר רבות ב"מידעם" אך לצערי הרב את המרתונים בערבי שישו אין חוברת זו מכסה. אני מבין שמידע זה מפיצים המרקידיים בטפסים קטנים לחלוקה, זו שיטה טובה אך להפתעתי גיליתי שמדריכים רבים מסרבים לחלק מידע כזה לרוקדים ואני שואל "מדוע?" אולי משהו יוכל לענות לי מעל דפי העלון. נועם ישראלי

תל אביב

תשובת המערכת:

גם אנו תמהים אך התופעה מוכרת... איננה חביבה. מאחלים לך שתצלית, בכל זאת, להשיג מידע זה.

6/12/87

לעורך "מידעם" שלום רב.

הגיע אלי - לציריך שבשווייץ - עתונכם "מידעם". מאד שמחתי לעיין בו לקבל אינפורמציה על הנעשה בארץ בתחום ריקודי-העם. משום מה עבורנו מרכז הפעילות וההתענינות בנושא זה נמצא בלונדון והקשר הישיר עם ישראל די חלש. אני מדריכה חוג בציריך ומאוד אשמח לעשות מנוי לעיתונכם. שולחת לך ולכל הרוקדים ד"ש חם ממני ומהחוג בציריך.

רונית בולג

ציריך - שווייץ

הנה נצא באחוז...

הרקדות במרכז הפיס הקהילתי (כרמת) כחולון

א' עם ישראל שיקר
19.30-21.00 מתחילים
21.00-24.00 מתקדמים

א' עם ישראל שיקר
19.30-21.00 מתחילים מן היסוד
21.00-23.30 בינוניים-מתקדמים

ב' עם ישראל שיקר
19.30-21.00 מתחילים
21.00-24.00 מתקדמים

ב' עם נרמלה שלמה
19.30-21.00 מתחילים
21.00-23.30 מתקדמים

ריקודי-עם נוסטאלגים

ג' עם יהודה עמנואל
19.30-21.00 מתחילים
21.00-23.30 מתקדמים

מערכות הגברה טלפון: 03-9613141 03-9610890

אק פנייה

אופקים

יצחק עטיה
מועצת הפועלים
25/ ש"ח / **22.00-20.00

אילת

יוסי גרדה
מרכז קוליר
2 / ש"ח / **22.30-21.00

אשדוד

דידי דוש
קאנטרי קלוב רחוב הים
/ **22.00-20.00
25/ ש"ח / ***24.00-22.00

אשר ויצמן

בי"ס מקיף ד'
2 / ש"ח / ***23.30-21.00

גיל שמעון

היכל הספורט רובע ח'
/ *21.00-19.30
2 / ש"ח / ***23.30-21.00

אשקלון

יהודה הלמן
בית העם מרכז אפרידר
/ *21.00-19.30/ (י) 19.15-18.15
2 / ש"ח / ***24.00-21.00

באר שבע

קובי אזולאי
בי"ס אשכול שכונה ט'
/ **23.00-21.00/ *21.00-20.00

חיים מאור

סקיטלנד
/ *21.30-20.30
2 / ש"ח / ***23.30-21.30

חיה מאור

בי"ס מקיף ג'
/ **21.30-20.00
2 / ש"ח / ***23.00-21.30

אבי פרץ

בי"ס מולדת שכונה ט'
/ *21.00-19.30
3 / ש"ח / **23.00-21.00

בית שמש

עזרא כהן
בי"ס ד'בוטניוסקי
/ *21.00-19.30
25/ ש"ח / ***23.00-21.00

צביקה מיכאלי

אולם הספורט החדש
/ *21.00-19.00
25/ ש"ח / ***24.00-21.00

גני טל

ג'אן אברמוביץ
בית מלון נוף קטיף
2 / ש"ח (נש) / *21.30-20.00

ירושלים

אתי אברהם
בי"ס פרנקל הגבעה הצרפתית
/ (י) 20.00-19.00/ (ו) 19.00-18.00
/ **22.30-21.15/ *21.15-20.00

רמי אברהם

מתנ"ס תלפיות מזרח
/ *21.15-20.00
3 / ש"ח / **22.45-21.15

שולה ברקת

מרכז עמים לנוער מושבה גרמנית
/ **21.30-20.00
23.00-21.30/ (***) חוג סגור (ע)

זבולון זבולוני

אולם ימקי"א
/ *21.15-20.00
2 / ש"ח / ***22.30-21.15

מלכה מלמד

בי"ס מעלות דפנה
/ *21.30-20.30
2 / ש"ח / **23.00-21.30

אבנר נעים

מרכז תל אור רחוב ההסתדרות
/ **22.00-20.30/ *20.30-19.00
/ ***23.45-22.00

יהודה צדוק

ביה"ס סטון קרית יובל
2 / ש"ח / *21.30-20.00

אורה שובל

מתנ"ס זיו בית הכרם
/ *20.00-19.00/ (ו) 19.00-18.00
/ ***22.00-21.00/ *21.00-20.00

דסי שטרן ומוטי קוצר

בר אתון אוניברסיטה הר הצופים
/ **22.00-20.30/ *20.30-19.00
2 / ש"ח (ו) / ***23.30-22.00

כפר אדומים

אילן יוסף
אולם ספורט ביה"ס
/ **22.30-21.00/ *21.00-20.00

נוה דקלים חוף עזה

ג'אן אברמוביץ
אולם הספורט
/ (ו) 19.00-17.30
25/ ש"ח / ***23.00-20.30 (נש)

מרכז ספיר

עדנה תומר
אולם ספורט
/ **23.15-21.00 (א)

קיבוץ עין גדי

מוטי אלפסי
/ ***23.30-22.00/ *22.00-21.00

ערד

שולה נאור
מועצת פועלים
2 / ש"ח / *23.00-21.00

קיבוץ רוחמה

אהרון רפאלי
/ **23.00-21.00 חופשי

אזורי ירושלים והצפון

מוריס עמר

מדריך

וכוראוגרף מחול

1315/5 דימונה

טלפון: 59626-057

אק פנייה

אופקים

שאול אלום
מועצת הפועלים
1.5/ ש"ח / **22.30-20.00

קיבוץ אילות

מקסימה גולן
25/ ש"ח / ***23.30-21.30

אשדוד

דידי דוש
מתנ"ס לברון אזור ו'
/ **22.00-20.00
25/ ש"ח / ***24.00-22.00

גיל שמעון

מרכז קליטה בית קנדה
2 / ש"ח / *21.00-19.30

אשקלון

יהודה הלמן
בי"ס נוף יים
/ (י) 20.30-19.00
2 / ש"ח / **22.00-20.30

מושב בנייה

אשר ויצמן
2 / ש"ח / **23.00-19.30

מושב בצרון

נגה אברהם
3 / ש"ח / *23.00-21.00

קיבוץ גל און

שמעון דוד
/ **22.00-21.00
24.00-22.00/ (***) חופשי (א)

ירוחם

בני בר
מתנ"ס
/ *21.30-20.00
2 / ש"ח / ***24.00-21.30

אק כראקן

אשדוד

נגה אברהם
מתנ"ס ד'
/ **21.30-20.00
25/ ש"ח / ***24.00-21.30

ד"ק אחיין

מועדון כפרי
/ *21.30-19.30
2 / ש"ח / ***24.00-21.30

אשר ויצמן

מתנ"ס ג' נוה יהונתן
2 / ש"ח / **21.30-19.30

אשקלון

שרה אביב
מסעדת האניה חוף דלילה
2/ ש"ח / ***23.00-21.00

באר שבע

יום טוב אחיין
מתנ"ס ליון רחוב אליהו הנביא
/ *20.30-19.30
3 / ש"ח / **22.00-20.30

דוד בן דוד

בי"ס מולדת שיכון ד'
2 / ש"ח / **23.00-21.00

חיה מאור

בי"ס מקיף ג'
2 / ש"ח / *21.30-20.00

קיבוץ יד מרדכי

עמי אלבו
23.30-21.30/ (***) חופשי (א)

ירושלים

יהודית בוטינק
בית חינוך קרית משה
/ *20.30-19.30
לעיוורים בלבד

שולה ברקת

גבעת רם אוניברסיטת שפרינצק
/ *20.30-19.00/ **22.00-20.30
23.30-22.00/ (***) חוג סגור (ע)

יזרעאל כהנא

בי"ס רחביה רחוב נרקיס
/ **23.00-19.00

יהודה צדוק

מתנ"ס גילה
2 / ש"ח / ***23.00-21.00

יעל שמעוני

ליאו מודל רחוב בצלאל
/ *20.00-19.00/ **21.30-20.00
25/ ש"ח / ***22.45-21.00

מבשרת ציון

יורם ששון
מתנ"ס
/ *21.30-20.00
3 / ש"ח / ***23.00-21.30

נוה דקלים

ג'אן אברמוביץ
אולם הספורט
2/ ש"ח (נש) / **23.00-21.00

קיבוץ נירים

מוטי אלפסי
/ ***24.30-21.30 חופשי (א)

ערד

שולה נאור
מועצת הפועלים
2 / ש"ח / **23.00-21.00

סטודיו "מינואט"

מרטה אורן

בלט מודרני ג'אז התעמלות מוסיקלית

ב"ש טשרניחובסקי 10 טל 05737932

MARYLAND

Baltimore

Monday 8:30-10:30
Bunny Gilman
Baltimore Hebrew Cong.
7401 Park Height Ave.

Thursday 8:00-10:15

Bonnie Dunn
Jewish Community Center
5700 Park Heights Ave.

College Park

Monday 8:00-10:30
Rocky Korr
Univ. of Maryland Hillel

Rockville

Tuesday 7:00-10:45
Dorothy Solomon 301-656-3391
Bnai Israel Congregation 6301 Montrose Rd.

Miami

Monday 7:30-9:00
Yossi Yanich 305-685-1783
South Dade JCC 1242 SW 102nd Ave.

North Miami Beach

Wednesday 8:00-10:30
C. Goldstein & A. Weiner 305-652-9783
Mc Donald Center 17051 NE 19th Ave.

Thursday 7:30-9:00

Yossi Yanich 305-685-1783
Cong. Beth Torah 1051 N. Miami Beh. Blvd.

Sunday 8:00-10:30

Yaacov Sassi 305-652-9738
JCC of N. Miami Beach 19000 25th Ave.

ריקודים בחול

מימין לשמאל

CALIFORNIA

Berkeley

Wednesday 8:00-12:30
Shira Ozarchuk 415-525-5054
Ashkenaz Dance Center 1317 San Pablo Ave.

Sunday 8:00-11:00

Yoram Rachmany 415-845-7793
Berkeley Hillel 2736 Bancroft Way

Cotati

Tuesday 7:00-8:30 (Beg. + Int.)
Ruth Browns 707-823-0526
Cafe Rina 6815 S. Santa Rosa Ave.
(Rheodyne, back exit)

Los Angeles

Monday + Friday 8:30-12:00
Israel Yakovec 213-653-8200, 818-886-5432
Palm Terrace 531 No. Fairfax

Tuesday 8:30-01:00

Daid Paletz 213-3985737
Arthur Murray Studio 636 Van Nuys Blvd.

Thursday (Sep-May) 7:30-11:00 pm

Ely Greenblatt 213-478-5968
USC Hillel 3300 S. Hoover

Sacramento

Saturday 8:00-11:00
Mary Schiedt 916-486-0906
Sacramento JCC

San Francisco

Tuesday 8:00-10:30
Jill Breslauer 415-334-7474
Ma'agal Yedidim 655 Brotherhood Way

Thursday 7:00-11:00

Shira Ozarchuk 415-346-6040
Cafe Lahat San. Francisco JCC
3200 California St.

Saturday 8:00-12:00

S. Ozarchuk & Y. Rachmany 415-346-6040
3200 California Street San Francisco JCC

Sunday 7:00-10:00/ 415-647-2483

S. Fenster, D. Feldstein, D. Frank
Rikudom at Bethany Church
1268 Sanches St. at Clipper

San Rafael

Tuesday 8:00-10:00
Inez Shilon 415-644-2819
Marin JCC 200 N. San Pedro Rd.

Sunnyvale

Monday 8:00-10:30
Loui Tucker 408-287-9999
Cafe Kinneret Peninsula Hebrew Day School

Thursday 8:00-12:00

Dorit Dassa 213-470-9708
Cafe Dansa 11533 W. Pico Blvd.

CONNECTICUT

Bridgeport

Thursday 8:00-9:30
Cathy Velenchik 203-372-6567
Jewish Community Center 4200 Park Ave.

Sunday 8:30-12:00

David Dassa 213-470-9708
Cafe Dansa 11533 W. Pico Blvd.

Hartford

Tuesday 7:30-10:00
Marla Cohen 203-372-6567
Hartford JCC 335 Bloomfield Ave.

New Haven

Sunday 7:30-10:00
W. Horwitz/D. Steren 203-248-0291 or 387-7097
Jewish Home for the Aged
169 Davenport Ave.

Monterey

Monday 7:00-9:00
Joan Roberts 408-384-8129
Cong. Beth Israel 1st + Park Sts.

Palo Alto

Wednesday 7:30-9:30
Stan Isaacs 415-493-9400
655 Arastradero

DELAWARE

Wilmington

Sunday 8:00-10:00
Faith Brown
Adas Kodesch Synagogue (Social Hall)

Friday 9:00-12:00

Mark. Tischler/ 408-249-4912
Old Union Clubhouse Stanford Hillel

FLORIDA

Margate

Saturday 1:00-5:00
Ira Weisburd 305-428-5541
Margate Teen Center NW 10th Ave.

Sunday 6:30-11:30

Cafe Sabra
830 Church St.
Mountain View

Sunday 7:30-11:00

Debbie Weissman Wenocur 415-964-4277
Cubberly High School 4000 Middlefield Rd.

**ברכות חמות
למערכת מידעם
על הוצאת עלון הרוקדים
כה לחי עלו והצליחו!!
בברכה דני עוזיאל
והרוקדים בניו-יורק**

KENTUCKY

Lexington

Wednesday 8:00-9:30
Karen Edelstein 606-266-5465
Temple Adath Israel

GEORGIA

Atlanta

Sunday 7:30-10:00
Jeff Hirschorn 404-872-9010
Emory University
Alumni Memorial Univ. Ctr.

MASSACHUSETTS

Boston Area

Monday 8:30-11:00
Brandeis Israeli Dance Gp 617-647-2177
F. Weiss University Usdan Student Center
L. Ballroom

Illinois

Chicago/Evanston

Thursday 8:00-11:15
Phil Moss 312-251-2676
Northwestern University Parkes Hall

**מדריך!
עדכון
אצלנו את
כתובתך.**

גזור ושלח

שם משפחה:
שם פרטי:
הכתובת:
שם הישוב:
המיקוד:
מספר טלפון:
שנת סיום אולפן למדריכים:
סוג הדואר אותו ברצונך לקבל (הקף בעיגול את המספר):

1. השתלמויות שאינן בשבת.
2. השתלמויות בשבת ובכלל.
3. מידע כללי (כנסים, מופעים, הצעות קניה וכל דבר אחר).

אל: ירון מישר
"מרכז ההקלטות לריקודי-עם"
נורוק 17 בני-ברק 51243
טלפון: 03-5709947

רשמים מהשתלמות בחולון

בני לוי מיפו כתב לנו את התרשמותו מההשתלמות של מישאל ברזילי והנה דיווחו כלשונו (בתיקוני עריכה קלים):

ההשתלמות בכללותה מצאה חן בעיני, מישאל שומר על רמה גבוהה ואקסקלוסיבית של בחירת ריקודים. האווירה היתה נעימה, חברותית ומהנה במשך כל ההשתלמות.

רוב הריקודים היו מענינים ויפים, אהבתי במיוחד את ריקודו של משה אסקוי "דבקה רמות", המוסיקה מצטלצלת חזק ויפה, בצעדים שזורים אלמנטים מקוריים מאד המוסיפים להדגשת האותנטיות והפולקלור ממנו בא הריקוד (איזה פולקלור? י.מ.).

"ולם להגנת הצומח" של ישראל שיקר לא היה, לדעתי, משהו מיוחד. ישראל טובע את חותמו הקבוע בכל ריקוד שלו וזה קצת מתחיל לאבד את הטעם.

איציק סעדה לימד את "מישהו שר במדבר". יופי של ריקוד, פשוט ויפה, אלא שבמהלך הלימוד נראה היה לי שהוא מאד מורכב. איציק אהב לסבך אותי, במקום לפשט ולחסוך המון זמן. ריקוד מדליק.

"ביאו ונשירה" סחף את כולם. שוב ריקוד בזוגות עם צעדים מגניבים (מה זה? - י.מ.) משחק שלם של הבן והבת על קו המעגל, פנימה והחוצה וסיבובים. לא רע בכלל.

"יחד לתמיד" יפה ולא מסובך, אלא שאורי גרפית משך, משך ומי ופירק אותו לגורמים. היה קצת מיותר אך בסך הכל הריקוד די כייפי כזה, ומאד מהנה לרקוד אותו.

מאוחר יותר חזר איציק על קטעים מתוך נעורי זהב ו"בסוף מעגל". בשני המקרים הוא ערך, הסביר, כיסח, ניתח, פירק וחיבר ו... מה לא. מיותר. צריך לעשות זאת קצר ולענין ולא מסובך.

לקראת סיום מישאל חזר ולימד את "בניית פרחים" ריקוד מקסים בזוגות, מההשתלמות הקודמת. כמו כן לימד את "צ'אצ'אקי" ו"זונרטיקום". הצורה הבהירה והמקצועית שבה מלמד מישאל ריקוד יכולה להוות דוגמא, מופת וציון דרך לכולנו בטרם ניגש אנו ללמד ריקוד חדש. חדות התנועה, גמישות הגוף, דיוק הצעדים ופשטות ההסבר המילולי, כל אלה מאפשרים ללומדים לקלוט מהר וטוב את הריקוד וברמת דיוק גבוהה.

לסיכום היתה השתלמות מאד מהנה ומענינת באווירה נעימה. מי שלא בא הפסיד!

בני לוי
יפו

חדשות ההשתלמויות

מדור זה עוסק בסקירת ההשתלמויות לריקודים שנערכו מאז הופעת העלון הקודם. מטעמי אתיקה מנוע העורך מלמסור דיווח חזויתי ולכן אנו מחפשים "כתב השתלמויות" - מישהו מתאים שיקח על עצמו משימה זו. מערכת מידעם" תשלם לכתב זה את מחיר הכניסה להשתלמויות.

בחודשיים שעברו התקיימו 3 השתלמויות (כן ירבו?) לריקודים חדשים והן:

השתלמות ראשונה.

המקום: מרכז הפיס ע"ש גולדה בחולון.

תאריך: 7/11/87.

המפיק: מישאל ברזילי

רשימת הריקודים החדשים:

המחבר	שם הריקוד
ישראל שיקר	ולס להגנת הצומח
איציק סעדה	מישהו שר במדבר
משה טווילי	בואו ונשירה
אורי גרפית	יחד לתמיד

השתלמות שנייה.

המקום: קיבוץ שפיים.

תאריך: 28/11/87.

המפיק: יואב אשריאל.

רשימת הריקודים החדשים:

המחבר	שם הריקוד
שלמה ממון	יופיך בשירים
שמוליק גוב-ארי	שמעו, אחיי
אמנון שאולי	חתונה
יואב אשריאל	איתך, בלעדך
חיים שריון	ערב ניגונים

השתלמות שלישית.

המקום: אוניברסיטת ת"א.

תאריך: 12/12/78.

המפיק: יהודה עמנואל.

רשימת הריקודים החדשים:

המחבר	שם הריקוד
רוני סימן טוב	שיר השירה
ישראל שבתאי	רוח ואש
אלי רונן	לצפון באהבה
אלי רונן	כל הטוב היה שלי
אורי גרפית	קסם שיר
יצחק סעדה	הבט בי, אהובי

הורה ישראל

להקת מחול ייצוגית

ניהול אמנותי שלמה ממון

- * ריקודי עם ועמים
- * ריקודים מזרחיים וחסידיים
- * ריקודים היתוליים

להזמנת הופעות: 03-7514947

הרקדות, מרחונים ומסיבות שרותי מוסיקה לכל ארוע ציוד הגברה ותאורה חתונות ומסיבות בר-מצווה מסיבות שנות ה-60 ודיסקו מוסיקה מגוונת לכל העדות ולפי הזמנת הלקוח

עמנואל - EMANUEL
יהודה - YEHUDA

ת.ד. 104 חולון טל: 03-856387

מרכז ההקלטות

סוגי קלטות

רפי דמר

על השימוש בקלטות לריקודי עם

יוסי ספיבק *

רובו של ציבור הרוקדים אינו רואה כל דבר יוצא דופן בשימוש במוסיקה מוקלטת בריקודי-עם. נהפוך הוא, הקלטות הן אחד המרכיבים החשובים ביותר בפעילות הכוללת - אך הוותיקים וזכרים ימים אחרים, ימים שבהם רקדו לצילי אקורדיון ובמיקרים מיוחדים הצטרפו אליו גם חליל ותוף.

יותר מאוחר, כאשר רבו הרוקדים והתמעטו הנגנים, החלו המרקידים להשתמש בתקליטים ורק לאחר שהשתכללו מכשירי ההקלטה דחקו הקלטות את התקליטים מההרקדות. כאמור, אין חולקים היום על עצם השימוש בקלטות אך הדבר כרוך במספר בעיות עקרוניות שיש לקבוע עמדה כלפיהן. העיקרית היא "תרגום" המוסיקה המוקלטת בתקליט לצרכי ריקודי-עם. מה הכוונה במילה "תרגום"?

מעטים הקטעים המוסיקליים שנועדו במקורם לריקודי-עם, רובם הוקלטו למטרות אחרות כגון הופעת אמנים, בידור וכו' והם כוללים "מעברים" כלומר, קטעים שמטרתם קישור חלקים שונים במנגינה או "מילוי" הפסקה שנועדה לאפשר לזמר לנוח קמעה. לא זו בלבד, לעיתים מוקלט השיר פעמיים בלבד ויש צורך בחזרות נוספות לצורך הריקוד או שהמהירות אינה מתאימה לריקוד. יוצרי הריקודים כיום מחברים את יצירותיהם לפי מנגינה מוקלטת כאשר לרשותם ביצוע מושלם על תקליט שברוב הפעמים מכיל את הבעיות הנ"ל ואז בא זמנו של ה"תרגום" הנעשה באמצעות חיתוך קטעים, הכפלתם ושינוי המהירות. לעיתים נעשה הדבר בדרך מוסיקלית-הגינית שאינה פוגעת ביצירה עצמה ולעיתים, תוך חוסר הבנה מוחלטת למוסיקה ולמרכיביה.

אמנם אנו חיים במדינה דמוקרטית ועל עיוות ושיבוש בתחום המוסיקה אין אדם בא על ענשו, אך בכל זאת, במסגרת המקובל בין אנשי המקצוע ניתן לנסח כמה כללי נוהג בתחום "תרגום" מתקליט לקלטת המיועדת לריקודי-עם:

- א. בדוק אם הביצוע בכללו נושא אופי ריקודי.
- ב. חתוך את קטעי הביניים (המעברים) ועל תבנה עליהם קטעי ריקוד. בדרך זו ניתן יהיה לרקוד גם לפי ביצועים אחרים ולחילופין בשירת הרוקדים בלבד. חיתוך יש לעשות על סלילי הקלטה בעזרת סכין כמו שנעשה באולפני הקלטה ולא ע"י עצירת הקלטת (PAUSE) בזמן ההקלטה, כמו שעושים רבים, כיוון שאז המעבר לא תמיד נשמע בצורה נקייה.
- ג. אל תשנה את מהירות הביצוע המקורי. שנוי המהירות גורם לשינוי גובה הצליל.
- ד. אם בכל זאת החלטת לשנות את המהירות המקורית, אל תשנה אותה מעבר לתחום מתקבל על הדעת (אוזן) ובשום אופן אל תשנה אותה במהלך ותוך כדי ביצוע ההקלטה מהתקליט לקלטת.
- לאחרונה שמעתי קלטת ובה אחד השירים הרוסיים בביצוע ה"גבעתרון" כאשר תוך ביצוע השיר משתנה המהירות. כאמור, שנוי המהירות פרושו גם שנוי גובה ושנוי סולם, דבר שהנא לכשעצמו ענין רצוי בחבור מוסיקה אך להגיע לכך תוך סיבוב כפתור שינוי המהירות כאן ישנו פשע מוסיקלי של ממש המעיד על אטימות וחוסר רגישות של "יוצרים" מסויימים וכדאי שצבור הרוקדים יגיב על כך בדרך נאותה.

* הכותב הינו מוסמך למוסיקה ולחיתוך. קשור שנים רבות לתנועת ריקודי העם בישראל כמלחין של מספר לחנים ידועים וכמורה באולפנים למדריכים ובהשתלמויות.

הסרטים המגנטיים והקלטות נבדלים זה מזה בסוג הציפוי המגנטי ולא לפי שם החברה המייצרת, כמו שנדמה לרבים. לפניכם סיווג הקלטות ע"י סוגי הציפויים השונים.

1. FERIC OXIDE זו הקלטת הסטנדרטית שאנו משתמשים ומסוג זה נמצא MAXELL LN, TDK D/SD, SONY UHF ועוד. קלטת זו מתאימה לשימוש היומיומי, עלינו רק לבחור איזו חברה עדיפה עבורנו מבחינת איכות ומחיר. לקטגוריה זו שייכות גם הקלטות MAXELL UDI מהן ניתן להפיק איכות טובה יותר אך הן כמוכן גם יקרות יותר.

2. F.O. משופרת - כמו הקלטות בסעיף 1 אליהן שייכות TDK AD UD/UD-XL MAXELL. בהקלטה עליהן דרוש לנו רשמקול עם כיוון בייאס (BIAS). בהעדר מתג זה לא נשיג כל יתרון על הקלטת הרגילה יש לבדוק היטב לפני הרכישה את אפשרויות השימוש.

3. CHROMIUM DIOXIDE או בקיצור CrO2. יתרונה היחיד של קלטת זו הינו הדגשת התדרים הגבוהים הנותנת רמת רעש נמוכה יותר. לקלטת זו גם חסרונות כמו עיוותים גבוהים יותר. אין לה שחיקת ראש גבוהה מלקלטת רגילה, אך מחירה אינו מצדיק עבורנו את היתרונות.

4. FERRICHOME או בקיצור FeCr זו קלטת זו שייכות FERICOXIDE ועליו CHROMIUM DIOXIDE לקלטת זו היתרונות של שתי הקלטות הקודמות אך כתוצאה מהעדר סטנדרט אצל הייצרנים יש לכונן את הרשמקול (BIAS/EQ) ע"מ לקבל תוצאה טובה באמת. קלטת זו אינה מתאימה לשימושו היומיומי של המרקיד.

5. FERRIC מעושרת בקובלט. קלטת חד שייכות (כמו בסעיפים 1 ו-2) בתוספת הקובלט. זוהי קלטת כרום משופרת בעלת עוצמת הקלטה גבוהה. העיוותים יחסית נמוכים, הרגישות גבוהה והענות התדר טובה. גם כאן יש צורך בכיוון הרשמקול (BIAS/EQ). למשפחה זו שייכות TDK SA, MAXELL UDII.

6. METAL זו אחת הקלטות החדשות אשר נותנת תוצאות מקוות אך על מל מכשיר מקצועי, לא מכשיר ביתי פשוט ולבטח לא המכשירים עמם עובדים המרקידים יצדיקו את השימוש בה.

לסיכום:

הקלטות המופיעות בסעיפים 1 ו-2 מתאימות להשמעת מוסיקה להרקדה. להכנת MASTER עדיף השימוש בקלטות מסעיפים 4, 5, 6. מאחר ויש הבדלי איכות בין קלטות מאותו סוג אצל יצרנים שונים, נוכל לוודא את איכות הקלטת ע"י קריאת ספרות טכנית (מי שמבין) או ע"י האזן של המאזין על הרשמקול בו הוא משתמש. לעיתים היצרן עצמו מציינ את יעודה של הקלטת כמו למשל SONY UHF עליה כתוב שהיא מיועדת לדיבור (לא למוסיקה). בחירה מוצלחת.

קלטות וידאו ואודיו הטובות בעולם סוכנים בישראל בנדא מגנטיק בע"מ רח' אידלסון 7 תל-אביב 63906, ת.ד. 60142 4245, טלפון: 03-659066, 03-661890

מחקר בנושא ריקודי העם הישראליים

מאת: אידי גרינבלט *

תרגום מאנגלית: מירי קרימולובסקי

אילו ריקודים נרקדו ברחבי הארץ ב-1987?

מידע זה ומידע נוסף יתקבל כתוצאה ממחקרי הנעשה במסגרת לימודי המאסטר שלי באוניברסיטת קליפורניה ולום אנג'לס (CLA). במשך השנה החולפת רשמו ותיעדו כ-40 מדריכים מכל רחבי הארץ, מדי שבוע בשבוע, את ה"פרטור" שלהם, דהיינו אילו ריקודים נלמדים ונרקדים מדי שבוע בחוגיהם. מידע זה נאסף ומנותח ע"י מחשב על מנת שנוכל להסיק ולהצביע על מספר מסקנות מענינות.

לדוגמא, כמה ריקודים באמת נרקדים ברחבי הארץ? האם באמת רוב הריקודים הנרקדים הינם ריקודים חדשים או שמא הם פשוט הבולטים ביותר? האם יש ריקודים האפייניים לאזור מסוים, כלומר האם לכל אזור יש ריקודים מועדפים משלו? האם קרבתו של כוראוגראף לאזור מסוים הינה ערובה להצלחת ריקודו באזור זה? האם ניתן למצוא אפיונים מיוחדים לריקודים ה"ישראליים המובהקים" המשקפים העדפה תנועתית או מוסיקלית של הרוקד הישראלי? האם ובכמה תלויה הצלחת הריקוד בפופולריות השיר? האם משנה הדבר באיזו תקופה ובאיזה זמן הוצג הריקוד בפני המדריכים ובפני הקהל? ועוד שאלות ובעיות רבות.

עד שלא יגמר איסוף וניתוח הנתונים, אין לדעת כמה מידע נוסף ומסקנות נוכל לשאוב ממחקר זה.

על מנת לחזק ולאמת נתונים אלו קיימתי ראיונות עם מדריכים ודמויות מפתח בשטח זה, כמו כן נערך תיעוד של מספר קבוצות רוקדים ברחבי הארץ בוודיאן.

נדמה לי שהערך המכסימאלי של מחקר זה אינו רשימת הריקודים הפופולריים וגם לא האיפיונים של ריקודי העם בשנת 1987; למרות שאין ספק שזהו מידע חשוב ושימושי, אני מאמינה שלעבודתי חשיבות רבה יותר: ראשית, אני פורשת אינפורמציה שאיננה מבוססת על אהבותיו ורצונותיו של אדם זה או אחר ואף אינה מבוססת על מה שריקודים ישראליים "צריך להיות" מבחינה אידיאית, אלא עבודה זו מעודדת לעבוד וליצור דברים שהקהל באמת אוהב. שנית, זהו מחקר ראשוני המכוון להוות בסיס למחקרים בעתיד לבוא.

תוצאותיו של מחקר זה יפורסמו במסגרת תזת המאסטר שלי ב"אטנולוגיה של הריקוד" בספטמבר 1988. לפחות מעט ממידע זה יתורגם לעברית ותתאפשר גישה אליו לכל המעוניין.

לסיום עלי לציין כי הופתעתי לטובה מן האדיבות ושיתוף הפעולה שקיבלתי ממדריכי הריקודים ואני מודה לכולם מקרב לב.

לדעתי ה"תופעה" של ריקודי העם הישראליים במאה זו הינה תופעה מיוחדת במינה, ואני מקווה כי מחקרי יעודד הערכה מחודשת לאמנות ישראלית נפלאה זו.

אידי גרינבלט בעלת תואר בוגר (B.A.) באוניברסיטת קליפורניה (UCLA) בנושא אומנויות ותרבות (1986), מורה לריקודים ישראליים וריקודי עמים מ-1976. אידי מסיימת כעת את לימודי המאסטר באתנולוגיה של המחול, היא פועלת בשטח המחול בעירה, לוס אנג'לס, ומחקרה הקודם בנושא המחול (1984-86) נעשה בארה"ב, ישראל ויגוסלביה בנושא "מנהגי המחול של יהדות יגוסלביה לפני מלחמה השנייה". לשם כך גרה אידי ביגוסלביה בשנים 1980-81 ועבדה עם אנשי פולקלור במקדוניה וסרביה.

בקו מצחיק

מדור חדש זה הינו מדור "ההומור" או מומינים מכם הקוראים בדיחות וקריקטורות בנושאים השייכים למחול ושירה.

לרוקדים בחיך!

נכון שלא ראיתם אף פעם פתח המעסיק שני תימנים?

למה?

כיוון שכש אחד דופק על הפח השני מייד מתחיל... לרקוד.

יוזו ענן

מספר הרוקדים בארץ הוא נעלם שרבים תוהים עליו.

אנו מביאים בזאת צילום רשימה מעיתון הארץ מתאריך 1/10/87

הנותנת מעט אור על נעלם זה.

מאתיים אלף רוקדים בישראל

מאת דן סגיר

כ-200 אלף איש - 8.5% מהאוכלוסיה היהודית - בגילאי 14 ומעלה, השתתפו באופן פעיל, במשך השנה בחוגים לבאלט, מחול מודרני וריקודי עם.

כ-150 אלף איש (6% מהאוכלוסיה היהודית) השתתפו בחוגים למלאכת יד, נגינה ומוסיקה מוסכרת. בחוגי שירה ומקהלה השתתפו כ-75 אלף איש (3%), ובחוגים לציור, פיסול וצילום היה מספר המשתתפים כ-60 אלף איש (2.5% מהאוכלוסיה היהודית הכוללת).

נתונים אלה מסר דובר הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה על סמך סקר הרגלי קריאה ובידור לוי שנערך עבור משרד החינוך והתרבות בחודשים דצמבר 1986 ויולי 1987.

מירי (מונדישיין) דיקר

• שירה בציבור כליווי שיקופיות
• מפעילה ילדים רתמוסיקה
• ריקודי עם לכל הגילים
• אירועים משפחתיים ומסיבות
הנשיא 7/13 אפריל, אשקלון.
טל' 051-34077
או - 055-86266

אליך

אליך אבוא בכל עת
אדבק בכך כרגב לאת
אתך אתפרק מרחף נפשי
בעת אפגשך ואת בי
משרה את בי נחת אל על
משכיחה עצב מגביהה מורל
אתך להיות זו חויה חוזרת
הנוסכת בי הרגשה כה מוגדרת
חבל להיפרד ממך כשזה נגמר
להתראות אתך שוב, ממש נהדר
גם אם אפגושך בכך ללא הפסק
לבוא אליך שוב לי יתחשק
הוי כמה בקסמך אני עקוד
את אמנות הריקוד

הטייס הטוב ביותר מבין הרקדנים

שמואל ויזנפלד

הצטרפנו ליצחק אפלבוים ביום עבודה בתנובות, ולהלן ציטוטים מהמוסבר להדיוטות כמונו:

"עולם התעופה עבר בעשור האחרון מהפכה של ממש, עם המצאתם ופיתוחם של מטוסי המינו (ה'אולטרה לייט' בשם המקצועי). פשוטם, מחירם הנמוך וקלות הפעלתם, פתחו את השמיים בפני רבבות ברנשים וחתיכות, שקודם לכן אפילו לא העזו לחלום על המראה שאינה כרוכה בדרכון, היטלים, מס נסיעות וכל השאר. השאיפה הכמוסה לרחף כציפור, מלווה את המין האנושי מאז ומעולם"

ה'אולטרה לייט' הוא בגדר תורה למקורות, צורתו החיצונית מזכירה את הדגמים של תחילת המאה. כמה צינורות אלומיניום, כנפיים מבד ומנוע שתי פעימות (מכסת דשא) המתברגים ומתחברים למטוס זעיר, נוח לפירוק וקיפול, קל לטילטול. מגיעים למנחת, שולפים את החלקים מתא המטען של המכונת, מרכיבים צ'יק צ'אק ויש מטוס.

מחירו של המז'מ נע בין 6,000 ל-10,000 דולר, לפי הדגם. בדרך כלל רוכשים אותו כמה חובבי טייס במשותף. המטוסים מאוכסנים במושבים שונים, סמוך למנחתים מאולתרים או שהם מובאים אל תוך התעופה בכלי רכב, כשהם מפורקים, ומורכבים על ידי שני אנשים תוך מחצית השעה.

המז'מ יכול לשהות באוויר כשלוש שעות, הוא טס במהירות מירבית של 100 קמ"ש.

בישראל יש כ-80 בעלי מטוסים זעירי משקל ועוד כ-150 בעלי רישיונות טיס, המכורים ל'אולטרה לייט'.

המטוסים הזעירים מנפצים את המיתוס "המטוים לטיים". להמריא במטוס זעיר קשה ומסובך בערך כמו להפעיל מכונת כביסה. לפעמים הנגיגה שם למעלה בטוחה ונוחה יותר מאשר למטה בכביש.

חלומה הגדול של יצחק אפלבוים, הינו להפוך את ה'הנגר' הגדול לרחבת ריקודים שתהפוך לאחר יום טיסות למרכז פעיל.

חברי משלחת מהולנד עמדו השבוע לצידי מסלול הכורכר במנחת "תנובות" בשרון, משתהים נוכח תצוגת טיסה מרהיבה שמטוסון זעיר וצבעוני ביצע מולם. "האיש הזה טס כמו שהוא רוקד" הפליט מישהו מהצד. מחמאה מוזרה זו קיבל יצחק אפלבוים טייס ראשי בחברת 'אומני הורייזן בע"מ' המתמחה בתעופת מטוסים זעירי משקל.

המטוס ביצע מספר גלגולים עוצרי נשימה, נכנס לפס ריסוס נמוך. למשנהו נחת על המסלול כשהוא נעצר במרחק סנטימטרים בודדים מהקהל המוקסם, הקסדה שהוסרה גילתה פרצוף חייכני ומשופם, שמהר לכיס הסרביל משם נשלפה אוטומטית הכיפה הסרוגה.

יצחק אפלבוים מדריך ריקודי עם בן קיבוץ סעד, ממקימי הארגון למדריכי ריקודי עם בישראל, מצליח לשלב את עולמו הדתי, עולמו התעופתי ועולם ריקודי העם מבלי להצביע על התחום המועדף, "הטיסה היא המשך הריקוד באמצעים אחרים והתפילה הינה הסיכום לשניהם". מסביר יצחק בקצרה את הפילוסופיה כולה.

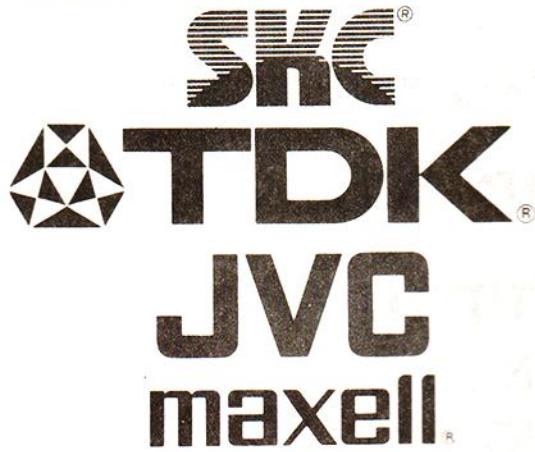
ב-1983 לאחר שרותו בחיל האויר, החל לעסוק בשגעון המטוסים הזעירים. בשדות קיבוץ סעד החל אפלבוים לנסות את הטכנולוגיה החדשה במטרה לפתח כלי טייס זעירים לריסוס.

הרומן עם קיבוצו סעד נמשך עד שהחלט להחזירו למטבח, "בקטע זה החלטתי להתעקש ולהמשיך בעיסוקי התעופתי, קמתי ועזבתי את הקיבוץ (עם מזוודה, אשה וארבעה ילדים). ההמשך כולו שייך למנחת התעופה תנובות, בו משמש יצחק אפלבוים טייס ומדריך ראשי ואיש מו"פ של 'אומני הורייזן בע"מ'.

יוצר ולם עגור הזהב" ו"רודף השמלות", הפך אחד מעמודי התווך של הספורט המדליק בתעופה שכותרתו כל אחד יכול.

קלטות וידאו וטייפ
Audio & Video Cassettes

יבוא ושיווק

פלאצ'י

יבנה 38 (אלנבי 111) ת"א
 פסג' קולנוע תמר

טל: 03/612610, 612567

**מעמדו המשפטי בעבודה
 של מדריך הריקודים**

מדריכים רבים אינם מודעים למצבם המשפטי כלפי מקום העבודה ולמעשה אינם מקבלים את מלוא זכויותיהם בהתאם לחוק.

יהודה עמנואל ניהל מאבק משפטי ממושך נגד מספר מקומות עבודה ונגד המוסד לביטוח לאומי בשל אי בהירות זה. הוא נאבק במשך למעלה מ-4 שנים בבית הדין הארצי לעבודה על זכותו, מכח החוק, - וזכה.

אי הבהירות וחילוקי הדעות נסכו על מעמדו של המדריך כלפי הביטוח הלאומי בהיותו עצמאי המגיש חשבוניות מס. אנו מביאים בקצרה את עיקרה של הפסיקה ע"מ לאפשר למדריכים להעזר בחוק:

1. סוג העבודה - מורה או מדריך.
2. תנאי העבודה - הסכם העבודה נערך מראש לתקופה של רבע שנה לפחות או למתן סדרה של שבעה שיעורים לפחות, הכל לפי הענין.
3. המעביד - החייב בתשלום גמול העבודה.

צו הסיווג של הביטוח הלאומי נקבע כי אם מתקמים 3 התנאים הנ"ל יחשב המבוטח בביטוח הלאומי כ"עובד" ומקום העבודה כ"מעביד" ומכאן שחובת התשלומים לביטוח הלאומי חלה על המעביד ולא על העובד.

בית המשפט קבע גם שאין חשיבות באם נערך חוזה בכתב או שהתנאים הנ"ל קימים הלכה למעשה לאחר סיכום בע"פ ומכאן ראוי שנזכור כולנו: "כאשר אנו עובדים במסגרת כסו, 7 פעמים לפחות, ברציפות, חייב מקום העבודה בהעברת דמי הביטוח הלאומי בין אם מגישים אנו חשבוניות מס כעצמאיים, או מקבלים שכר לפי שעות". מדריכים המעוניינים בצילום פסק הדין יפנו אל יהודה עמנואל.

03-5056387 בהצלחה. ירון מישר

המרכז לטפוח המחול עמנואל

רח' ביאליק 50

חולון ת.ד. 58101-164

טל 5056387

יהודה עמנואל

מציע:

* כ-250 ריקודי-עם מצולמים

ב-10 קלטות וידאו

* הדרכת הריקודים

ע"י יוצרים ומדריכים

מוסמכים

* צילומים מרהיבים

של קבוצת רוקדים

בתלבושות ססגוניות!!

